

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

- **B** EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2003/98/EY,
annettu 17 päivänä marraskuuta 2003,
julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä
(EUVL L 345, 31.12.2003, s. 90)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/37/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013	L 175	1	27.6.2013

Oikaistu:

- **C1** Oikaisu, EUVL L 246, 23.9.2011, s. 34 (2003/98/EY)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI
2003/98/EY,**

annettu 17 päivänä marraskuuta 2003,

julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽⁴⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa määrätään sisämarkkinoiden toteuttamisesta ja järjestelmän perustamisesta kilpailun vääristymisen estämiseksi sisämarkkinoilla. Julkisen sektorin tiedon hyödyntämistä koskevien sääntöjen ja käytäntöjen yhdenmukaistaminen jäsenvaltioissa myötävaikuttaa näiden tavoitteiden saavuttamiseen.
- (2) Tieto- ja osaamisyhteiskunnan kehittyminen vaikuttaa kaikkien yhteisön kansalaisten elämään, sillä se antaa heille muun muassa mahdollisuuden uudistaa tapoja päästä tiedon lähteille ja hankkia tietoa.
- (3) Digitaalinen sisältö on tässä kehityksessä tärkeässä asemassa. Sisältötuotanto on viime vuosina luonut ja luo edelleen nopeassa tahdissa työpaikkoja. Useimmat uudet työpaikat syntyvät pienissä, aloittelevissa yrityksissä.
- (4) Julkinen sektori kerää, tuottaa, jäljentää ja jakelee suuria määriä eri aloja koskevaa tietoa, kuten yhteiskunnallista ja taloudellista tietoa, paikkatietoa, säätietoja, matkailutietoa, yritystietoa, patenttitietoa ja koulutukseen liittyvää tietoa.

⁽¹⁾ EYVL C 227 E, 24.9.2002, s. 382.

⁽²⁾ EUVL C 85, 8.4.2003, s. 25.

⁽³⁾ EUVL C 73, 26.3.2003, s. 38.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 12. helmikuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 26. toukokuuta 2003 (EUVL C 159 E, 8.7.2003, s. 1), ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 25. syyskuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 27. lokakuuta 2003.

▼B

- (5) Yksi sisämarkkinoiden toteuttamisen tärkeimmistä tavoitteista on luoda edellytykset, joilla edistetään yhteisön laajuisten palvelujen kehittämistä. Julkisen sektorin tieto on tärkeä raaka-aine digitaalisissa sisältötuotteissa ja -palveluissa, ja siitä tulee yhä merkittävämpi sisällönlähde langattomien sisältöpalvelujen kehittyessä. Myös laaja rajat ylittävä maantieteellinen kattavuus on olennainen tekijä tässä yhteydessä. Laajentamalla mahdollisuuksia käyttää uudelleen julkisen sektorin tietoja olisi sallittava muun muassa, että eurooppalaiset yhtiöt voivat hyödyntää näiden tietojen antamia mahdollisuuksia ja myötävaikuttaa taloudelliseen kasvuun ja työpaikkojen luomiseen.
- (6) Julkisen sektorin tietoresurssien hyödyntämistä koskevat säännöt ja käytännöt vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltioiden välillä, mikä luo esteitä näiden keskeisten tietoresurssien taloudellisen potentiaalin hyödyntämiselle. Julkisen sektorin elinten perinteisesti noudattamat käytännöt julkisen sektorin tietojen hyödyntämisessä ovat kehittyneet monin eri tavoin. Tämä olisi otettava huomioon. Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevia kansallisia sääntöjä ja käytäntöjä olisi riittävästi yhdenmukaistettava silloin, kun erot kansallisissa säännöksissä ja käytännöissä tai niiden epäselvyys häiritsevät sisämarkkinoiden toimintaa ja tietoyhteiskunnan kehitystä yhteisössä.
- (7) Lisäksi ilman yhteisön tasoista riittävää yhdenmukaistamista joissain jäsenvaltioissa tekniikan haasteisiin vastaamiseksi jo käynnistetyt kansalliset lainsäädäntötoimet voisivat johtaa vielä huomattavampiin eroihin. Tällaisten lainsäädännöllisten erojen ja epävarmuustekijöiden vaikutus kasvaa entisestään tietoyhteiskuntakehityksessä, joka on jo nyt suuresti lisännyt tiedon käyttöä rajojen yli.
- (8) Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön ehdoille tarvitaan yleiset puitteet, jotta voidaan varmistaa oikeudenmukaiset, oikeasuhteiset ja syrjimättömät ehdot tällaisen tiedon uudelleenkäytölle. Julkisen sektorin elimet keräävät, tuottavat, jäljentävät ja jakavat asiakirjoja täyttääkseen julkiset tehtävänsä. Tällaisten asiakirjojen käyttö muihin tarkoituksiin on uudelleenkäyttöä. Jäsenvaltiot voivat ylittää tässä direktiivissä asetetun vähimmäistason ja sallia täten laajemman uudelleenkäytön.
- (9) Tähän direktiiviin ei sisälly velvoitetta sallia asiakirjojen uudelleenkäyttö. Päätös uudelleenkäytön sallimisesta tai kieltämisestä jää jäsenvaltion tai asianmukaisen julkisen sektorin elimen tehtäväksi. Tätä direktiiviä olisi sovellettava asiakirjoihin, jotka ovat saatavilla uudelleenkäyttöä varten, kun julkisen sektorin elimet antavat tietojen käyttöä varten taikka myyvät, jakelevat, vaihtavat tai julkaisevat tietoja. Ristikkäistukien välttämiseksi uudelleenkäyttöön olisi sisällyttävä organisaation sisäinen asiakirjojen jatkokäyttö sellaisessa toiminnassa, joka ei liity sen julkiseen tehtävään. Julkisen tehtävän ulkopuolelle jää tavallisesti sellaisten asiakirjojen toimittaminen, jotka on tuotettu ja kustannettu yksinomaan kaupalliselta pohjalta ja kilpailussa markkinoilla muiden

▼B

kanssa. ”Asiakirjan” määritelmän ei ole tarkoitus kattaa tietokone-ohjelmia. Direktiivi perustuu jäsenvaltioiden nykyisiin asiakirjojen saatavuutta koskeviin järjestelmiin, eikä sillä muuteta kansallisia sääntöjä asiakirjojen saannista. Direktiiviä ei sovelleta tapauksissa, joissa kansalaiset tai yritykset voivat saada asiakirjan käyttöönsä vain, jos he voivat osoittaa asianomaisten tiedon saantia koskevien sääntöjen nojalla, että asia koskee erityisesti niitä. Yhteisön tasolla Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklassa, joka koskee oikeutta hyvään hallintoon, ja 42 artiklassa tunnustetaan, että kaikilla unionin kansalaisilla ja kaikilla luonnollisilla henkilöillä tai oikeushenkilöillä, joiden asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa, on oikeus tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjoihin. Julkisen sektorin elimiä olisi rohkaistava asettamaan kaikki hallussaan olevat asiakirjat uudelleenkäytettäviksi. Julkisen sektorin elinten olisi edistettävä ja kannustettava asiakirjojen uudelleenkäyttöä, mukaan lukien luonteeltaan lainsäädännölliset tai hallinnolliset viralliset tekstit, silloin kun julkisen sektorin elimellä on oikeus sallia niiden uudelleenkäyttö.

- (10) ”Julkisen sektorin elimen” ja ”julkisoikeudellisen laitoksen” määritelmät on otettu julkisia hankintoja koskevista direktiiveistä (92/50/ETY ⁽¹⁾, 93/36/ETY ⁽²⁾, 93/37/ETY ⁽³⁾ ja 98/4/EY ⁽⁴⁾). Julkiset yritykset eivät kuulu näiden määritelmien alaan.
- (11) Tässä direktiivissä säädetään yleisestä ”asiakirjan” määritelmästä, joka on yhdenmukainen tietoyhteiskunnan kehityksen kanssa. Se kattaa kaikki julkisen sektorin elinten hallussa olevat toimenpiteiden, tosiseikkojen tai tietojen esitykset — ja kaikki tällaisten toimenpiteiden, tosiseikkojen tai tietojen koosteet — tallennusvälineestä riippumatta (paperilla tai sähköisessä muodossa tallennettuna tai äänenä, visuaalisessa muodossa tai audiovisuaalisena tallenteena). Julkisen sektorin elimen hallussa oleva asiakirja on asiakirja, jonka uudelleenkäytön julkisen sektorin elin voi sallia.
- (12) Uudelleenkäyttöpöytäkirjoihin olisi vastattava kohtuullisessa ajassa ja noudatettava vastaavanlaisia vastausaikoja kuin asiakirjojen saatavuutta koskevien järjestelmien mukaisissa tiedonsaantipöytäkirjoissa. Kohtuulliset vastausajat kaikkialla unionissa edistäisivät uusien koostettujen tietotuotteiden ja -palvelujen luomista yleiseurooppalaisella tasolla. Kun lupa uudelleenkäyttöön on myönnetty, julkisen sektorin elinten pitäisi saattaa asiakirjat saataville sellaisella aikavälillä, jonka puitteissa niiden koko taloudellista potentiaalia voidaan hyödyntää. Tämä on erityisen tärkeää tiedon ollessa sisällöltään dynaamista (esimerkiksi liikennetiedot), jolloin tiedon taloudellinen arvo riippuu sen välittömästä saatavuudesta ja säännöllisestä ajantasaistamisesta. Jos käytetään käyttöoikeussopimusta, asiakirjojen saaminen oikeaan aikaan voi sisältyä käytönluvan ehtoihin.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 24.7.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/78/EY (EYVL L 285, 29.10.2001, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 199, 9.8.1993, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/78/EY.

⁽³⁾ EYVL L 199, 9.8.1993, s. 54, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/78/EY.

⁽⁴⁾ EYVL L 101, 1.4.1998, s. 1.

▼B

- (13) Uudelleenkäyttömahdollisuuksia voidaan parantaa rajoittamalla tarvetta digitalisoida paperiasiakirjoja tai käsitellä digitaalisia tiedostoja keskenään yhteensopiviksi. Tämän vuoksi julkisen sektorin elinten olisi asetettava asiakirjat saataville kaikissa jo olemassa olevissa muodoissa tai kaikkina jo olemassa olevina kielitoisintoina, sähköisessä muodossa, mikäli tämä on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Julkisen sektorin elinten olisi suhtauduttava myönteisesti pyyntöihin saada ote olemassa olevasta asiakirjasta, jos tällainen pyyntö voidaan täyttää yksinkertaisin toimenpitein. Julkisen sektorin elimillä ei kuitenkaan pitäisi olla velvollisuutta toimittaa otetta asiakirjasta, jos siitä aiheutuu suhteetonta vaivaa. Uudelleenkäytön helpottamiseksi julkisen sektorin elinten pitäisi saattaa asiakirjansa saataville sellaisessa muodossa, joka mahdollisimman pitkälti ja soveltuvilta osin ei edellytä minkään tietyn tietokoneohjelman käyttöä. Silloin kun se on mahdollista, julkisen sektorin elinten pitäisi soveltuvilta osin ottaa huomioon vammaisten henkilöiden mahdollisuudet uudelleenkäyttää asiakirjoja.
- (14) Jos maksuja peritään, kokonaistulot eivät saisi ylittää asiakirjojen keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvia kokonaiskustannuksia ja kohtuullista tuottoa, kun tarvittaessa otetaan asianmukaisesti huomioon kyseisen julkisen sektorin elimen itserahoitusta koskevat vaatimukset. Tuottaminen kattaa luomisen ja kokoamisen, ja jakelu voi kattaa myös käyttäjätuen. Aiheutuneet kustannukset ja kohtuullinen tuotto, jotka vastaavat sovellettavia kirjanpitoperiaatteita ja kyseisen julkisen sektorin elimen käyttämää kustannuslaskelmamenetelmää, muodostavat ylärajan tällaisille maksuille, koska kohtuuttomia maksuja ei pitäisi periä. Tässä direktiivissä säädetty kulujen yläraja ei vaikuta jäsenvaltioiden tai julkisen sektorin elinten oikeuteen periä alhaisempia maksuja tai olla kokonaan perimättä maksua, ja jäsenvaltioiden olisi rohkaistava julkisen sektorin elimiä asettamaan asiakirjoja saataville hintaan, joka ei ylitä asiakirjojen jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvia lisäkuluja.
- (15) Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön ehtojen selkeys ja yleinen saatavuus on yhteisön laajuisten tietomarkkinoiden kehityksen ehdoton edellytys. Näin ollen kaikki asiakirjojen uudelleenkäyttöön sovellettavat ehdot olisi saatettava mahdollisten uudelleenkäyttäjien tietoon. Jäsenvaltioiden olisi tuettava tarvittaessa verkkokäyttöisten hakemistojen luomista saatavilla olevista asiakirjoista uudelleenkäyttöpyyntöjen edistämiseksi ja helpottamiseksi. Asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevan pyynnön esittäjälle olisi tiedotettava tämän käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista, jotka liittyvät tätä koskeviin päätöksiin tai käytäntöihin. Tämä on erityisen tärkeää pk-yritysten tapauksessa, koska ne eivät välttämättä ole selvillä siitä, miten muiden jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten kanssa menetellään, eivätkä myöskään vastaavista oikeussuojakeinoista.

▼B

- (16) Kaikkien julkisen sektorin hallussa olevien — ei ainoastaan poliittiseen vaan myös oikeudelliseen ja hallinnolliseen prosessiin liittyvien — yleisesti saatavien asiakirjojen julkaiseminen on keskeinen väline laajennettaessa oikeutta tiedonsaantiin, joka on yksi demokratian peruseriaaiteista. Tätä tavoitetta sovelletaan laitoksiin kaikilla tasoilla eli paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.
- (17) Joissakin tapauksissa asiakirjan uudelleenkäyttö tapahtuu ilman, että luvasta sovitaan. Toisissa tapauksissa annetaan lupa, jossa luvan saajalle asetetaan asiakirjan uudelleenkäyttöä koskevia ehtoja. Ne voivat koskea esimerkiksi vastuuta, asiakirjojen asianmukaista käyttöä, takuita siitä, että asiakirjaa ei muuteta, sekä lähteen mainitsemista. Jos julkisen sektorin elimet antavat lupia asiakirjojen uudelleenkäyttöä varten, lupien ehtojen olisi oltava tasapuolisia ja avoimia. Myös verkossa saatavilla olevat vakiomuotoiset luvat voivat olla tässä mielessä erittäin tärkeitä. Näin ollen jäsenvaltioiden on varmistettava vakiomuotoisten lupien saatavuus.
- (18) Jos asiasta vastaava viranomainen päättää, että tiettyjä asiakirjoja ei enää voi saada uudelleenkäyttöön, tai lopettaa kyseisten asiakirjojen päivittämisen, sen olisi julkistettava tällaiset päätökset ensi tilassa ja mahdollisuuksien mukaan sähköisessä muodossa.
- (19) Uudelleenkäytön ehtoilla ei saisi syrjiä toisiinsa verrattavissa olevia käyttäjäryhmiä. Tällä ei kuitenkaan saisi estää esimerkiksi julkisen sektorin elinten välistä maksutonta tiedonvaihtoa julkisia tehtäviä suorittaessa, vaikka muilta osapuolilta peritään maksu samojen asiakirjojen uudelleenkäytöstä. Tällä ei pitäisi myöskään estää eriytetyn maksumenettelyn hyväksymistä kaupalliseen ja muuhun kuin kaupalliseen uudelleenkäyttöön.
- (20) Julkisen sektorin elinten pitäisi asiakirjojen uudelleenkäytön periaatteita laatiessaan noudattaa kilpailusääntöjä ja välttää mahdollisimman pitkälle yksinoikeusjärjestelyjen tekemistä yksityisen sektorin toimijoiden kanssa. Yleistä taloudellista etua koskevan palvelun tarjoamiseksi voi kuitenkin joskus olla tarpeen myöntää yksinoikeuksia julkisen sektorin asiakirjojen käyttöön. Näin voi olla esimerkiksi silloin, kun yksikään kaupallinen yritys ei suostu julkaisemaan kyseisiä tietoja ilman yksinoikeutta.
- (21) Tämä direktiivi olisi pantava täytäntöön ja sitä olisi sovellettava noudattaen kaikkia henkilötietojen suojaan liittyviä periaatteita yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY ⁽¹⁾ mukaisesti.

(1) EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

▼B

- (22) Tämä direktiivi ei vaikuta kolmansien tekijänoikeuksiin. Selvyyden vuoksi todetaan, että tässä yhteydessä tekijänoikeuksilla tarkoitetaan ainoastaan tekijänoikeutta ja sen lähioikeuksia (myös sui generis -suojamuotoja). Tätä direktiiviä ei sovelleta teollisoikeuksien alaisiin asiakirjoihin, joita ovat muun muassa patentit, rekisteröidyt mallit ja tavaramerkit. Tällä direktiivillä ei vaikuteta julkisen sektorin elinten omistamiin tekijänoikeuksiin eikä sillä rajoiteta näiden oikeuksien käyttöä tässä direktiivissä asetettujen rajojen ulkopuolella. Tässä direktiivissä asetettuja velvoitteita olisi sovellettava ainoastaan siinä laajuudessa kuin ne ovat kansainvälisten tekijänoikeussuojasopimusten määräysten mukaisia; näistä sopimuksista mainittakoon erityisesti Bernin yleissopimus kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta, jäljempänä ”Bernin yleissopimus”, ja teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehty sopimus, jäljempänä ”TRIPS-sopimus”. Julkisen sektorin elinten olisi kuitenkin käytettävä tekijänoikeuksiaan uudelleenkäyttöä helpottavalla tavalla.
- (23) Välineet, jotka auttavat mahdollisia uudelleenkäyttäjiä löytämään uudelleenkäytettävissä olevia asiakirjoja ja uudelleenkäytön ehdot, voivat helpottaa huomattavasti julkisen sektorin asiakirjojen rajat ylittävää käyttöä. Siksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että on toteutettu järjestelyjä, jotka auttavat uudelleenkäyttäjiä uudelleenkäytettävissä olevien asiakirjojen etsinnässä. Tällaisia järjestelyjä ovat esimerkiksi mahdollisuuksien mukaan Internetin välityksellä saatavilla olevat luettelot tärkeimpien asiakirjojen (asiakirjat, joita on käytetty tai joita todennäköisesti käytetään laajalti uudelleen) sisältövaroista ja hajautettuihin sisältövaralueteloihin linkitetyt portaalisivustot.
- (24) Tällä direktiivillä ei rajoiteta tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY ⁽¹⁾ ja tietokantojen oikeudellisesta suojasta 11 päivänä maaliskuuta 1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/9/EY ⁽²⁾ soveltamista. Siinä esitetään ehdot, joiden puitteissa julkisen sektorin elimet voivat käyttää tekijänoikeuksiaan tiedon sisämarkkinoilla salliessaan asiakirjojen uudelleenkäytön.
- (25) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, joita ovat yhteisön laajuisten, julkisen sektorin asiakirjoihin perustuvien tietotuotteiden ja -palvelujen luomisen helpottaminen, julkisen sektorin asiakirjojen käytön edistäminen rajojen yli yritysten lisäarvotietotuotteissa ja -palveluissa ja kilpailun vääristymien vähentäminen yhteisön markkinoilla, vaan ne

⁽¹⁾ EYVL L 167, 22.6.2001, s. 10.

⁽²⁾ EYVL L 77, 27.3.1996, s. 20.

▼B

voidaan toiminnan luontaisen yhteisön laajuuden ja vaikutusten takia saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Tällä direktiivillä olisi saavutettava yhdenmukaistamisen vähimmäistaso, jotta vältettäisiin jäsenvaltioiden välisten erojen muodostuminen julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytössä,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

*1 artikla***Kohde ja soveltamisala**

1. Tällä direktiivillä vahvistetaan vähimmäissäännöt jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäytölle sekä käytännön keinot niiden uudelleenkäytön helpottamiseksi.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta:

▼M1

- a) asiakirjoihin, joiden toimittaminen ei kuulu kyseisen julkisen sektorin elimen julkiseen tehtävään, joka määritellään kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä tai muissa sitovissa säännöissä, tai, jos tällaisia sääntöjä ei ole, asianomaisen jäsenvaltion yleisen hallintokäytännön mukaisesti, edellyttäen, että julkiset tehtävät ovat avoimia ja niitä valvotaan;

▼B

- b) asiakirjoihin, joihin kohdistuu kolmansien tekijänoikeuksia;

▼M1

- c) asiakirjoihin, jotka eivät asiakirjojen saatavuutta koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien perusteella ole saatavilla muun muassa seuraavista syistä:

— kansallisen turvallisuuden (eli valtion turvallisuuden) suojaaminen, puolustus tai yleinen turvallisuus,

— tilastotietojen luottamuksellisuus,

— kaupallinen luottamuksellisuus (esimerkiksi yritys-, ammatti- tai yhtiösalaisuus);

- c a) asiakirjoihin, joiden saatavuutta on rajoitettu asiakirjojen saatavuutta koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien perusteella, myös tapauksissa, joissa asiakirjat käyttöönsä saadakseen kansalaisten tai yritysten on osoitettava, että asia koskee erityisesti heitä tai niitä;

▼ M1

- c b) asiakirjojen osiin, jotka sisältävät ainoastaan logoja, vaakunoita tai tunnuksia;
- c c) asiakirjoihin, jotka eivät ole saatavilla tai joiden saatavuutta on rajoitettu asiakirjojen saatavuutta koskevien järjestelmien perusteella henkilötietojen suojaamiseksi, ja sellaisiin kyseisten järjestelmien perusteella saatavilla olevien asiakirjojen osiin, jotka sisältävät henkilötietoja, joiden uudelleenkäyttö on ristiriidassa yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä annetun lain kanssa;

▼ B

- d) asiakirjoihin, joita julkisen yleisradiotoiminnan harjoittajat, niiden tytäryhtiöt ja muut elimet ja näiden tytäryhtiöt tarvitsevat julkisesta yleisradiotoiminnasta muodostuvan tehtävänsä suorittamiseen;

▼ M1

- e) koulutus- ja tutkimuslaitosten, myös tutkimustulosten siirtämistä varten perustettujen järjestöjen, koulujen ja korkeakoulujen, korkeakoulujen kirjastot pois lukien, asiakirjoihin, eikä;
- f) muiden kulttuurilaitosten kuin kirjastojen, museoiden ja arkistojen asiakirjoihin.

3. Tämä direktiivi perustuu asiakirjojen saatavuutta koskeviin jäsenvaltioiden järjestelmiin, eikä se vaikuta niihin.

▼ B

4. Tällä direktiivillä ei kajota eikä millään tavalla vaikuteta ► **M1** unionin ◀ ja kansallisen lainsäädännön säännösten mukaiseen yksilöiden suojelun tasoon henkilötietojen käsittelyssä eikä sillä muuteta direktiivissä 95/46/EY säädettyjä velvollisuuksia ja oikeuksia.

5. Tässä direktiivissä asetettuja velvollisuuksia sovelletaan ainoastaan siinä laajuudessa kuin ne ovat kansainvälisten tekijänoikeussuojasopimusten määräysten mukaisia; näistä sopimuksista mainittakoon erityisesti Bernin yleissopimus ja TRIPS-sopimus.

*2 artikla***Määritelmät**

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) ”julkisen sektorin elimellä” valtion viranomaisia, alueviranomaisia ja paikallisviranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia sekä yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai yhden tai useamman tällaisen julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä;

▼B

- 2) ”julkisoikeudellisella laitoksella” elintä,
 - a) joka on nimenomaisesti perustettu vastaamaan yleisen edun mukaisiin tarpeisiin ja joka ei harjoita teollista tai kaupallista toimintaa; ja
 - b) joka on oikeushenkilö; ja
 - c) jonka toiminta on suurimmaksi osaksi valtion, alue- tai paikallisviranomaisten tai muiden julkisoikeudellisten laitosten rahoittamaa, taikka jonka johto on näiden laitosten valvonnan alainen, taikka jonka hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä valtio, alue- tai paikallisviranomainen tai muu julkisoikeudellinen laitos nimittää enemmän kuin puolet;
- 3) ”asiakirjalla”
 - a) mitä tahansa tallennetta tallennusvälineestä riippumatta (paperilla tai sähköisessä muodossa tallennettuna tai äänenä, visuaalisessa muodossa tai audiovisuaalisena tallenteena);
 - b) tällaisen tallenteen osaa;
- 4) ”uudelleenkäytöllä” sitä, että luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt käyttävät julkisen sektorin elinten hallussa olevia asiakirjoja kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin, jotka poikkeavat alkuperäisestä julkisesta tehtävästä, jota varten asiakirjat tuotettiin. Uudelleenkäyttönä ei pidetä julkisen sektorin elinten välistä asiakirjavaihtoa, jos se tapahtuu pelkästään niiden julkisten tehtävien hoitamiseksi;
- 5) ”henkilötiedoilla” direktiivin 95/46/EY 2 artiklan a alakohdan määritelmän mukaisia tietoja.

▼M1

- 6) ”koneellisesti luettavalla esitysmuodolla” tiedostomuotoa, jonka rakenne mahdollistaa sen, että ohjelmistot pystyvät helposti yksilöimään, tunnistamaan ja poimimaan siitä määrättyjä tietoja, yksittäiset tietoalkiot ja niiden rakenne mukaan lukien;
- 7) ”avoimella esitysmuodolla” tiedostomuotoa, joka on alustariippumaton ja julkinen ilman rajoitteita, jotka haittaisivat asiakirjojen uudelleenkäyttöä;
- 8) ”virallisella avoimella standardilla” standardia, joka on vahvistettu kirjallisessa muodossa ja jossa eritellään yksityiskohtaiset vaatimukset sille, miten ohjelmistojen yhteentoimivuus varmistetaan;
- 9) ”korkeakoululla” kaikkia julkisen sektorin elimiä, jotka tarjoavat akateemiseen loppututkintoon johtavaa keskiasteen jälkeistä korkea-asteen koulutusta.

*3 artikla***Pääperiaate**

1. Jollei 2 kohdasta muuta johdu, jäsenvaltioiden on varmistettava, että asiakirjoja, joihin tätä direktiiviä sovelletaan 1 artiklan mukaisesti, voidaan käyttää uudelleen kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin III ja IV luvussa säädetyin ehdoin.

▼ M1

2. Kun kyseessä ovat asiakirjat, joiden osalta kirjastoilla, korkeakoulujen kirjastot mukaan lukien, sekä museoilla ja arkistoilla on teollis- ja tekijänoikeuksia, jäsenvaltioiden on varmistettava, että tällaisten asiakirjojen uudelleenkäytön ollessa sallittua asiakirjoja voidaan käyttää uudelleen kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin III ja IV luvussa säädetyin ehdoin.

▼ B

II LUKU

UUELLEENKÄYTTÖÄ KOSKEVAT PYYNNÖT

*4 artikla***Uudelleenkäyttöpyyntöjen käsittelyä koskevat vaatimukset**

1. Julkisen sektorin elinten on käsiteltävä uudelleenkäyttöä koskevat pyynnöt, mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisissa tapauksissa sähköisessä muodossa, ja asetettava asiakirjat pyynnön esittäjän saataville uudelleenkäyttöä varten, tai jos siihen tarvitaan lupa, viimeisteltävä hakijalle tehtävä käyttöoikeustarjous kohtuullisessa ajassa, joka vastaa aikaa, jossa tiedonsaantipyynnöt käsitellään.

2. Jos määräaika tai muita sääntöjä asiakirjojen pikaisesta toimittamisesta ei ole asetettu, julkisen sektorin elinten on käsiteltävä pyyntö ja toimitettava asiakirjat pyynnön esittäjälle uudelleenkäyttöä varten, tai jos siihen tarvitaan lupa, viimeisteltävä hakijalle tehtävä käyttöoikeustarjous enintään 20 työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Tätä määräaika voidaan jatkaa 20 työpäivällä laajojen tai monimutkaisten pyyntöjen osalta. Tällaisissa tapauksissa pyynnön esittäjälle on ilmoitettava kolmen viikon kuluessa alkuperäisen pyynnön vastaanottamisesta, että sen käsittelyyn tarvitaan lisäaikaa.

▼ M1

3. Evätessään pyynnön julkisen sektorin elinten on ilmoitettava pyynnön esittäjälle epäämisen syyt, jotka perustuvat kyseisen jäsenvaltion asiakirjojen saatavuutta koskevan järjestelmän soveltuviin säännöksiin tai tämän direktiivin, erityisesti 1 artiklan 2 kohdan a–c alakohdan tai 3 artiklan, nojalla hyväksytyihin kansallisiin säännöksiin. Kun pyynnön epääminen perustuu 1 artiklan 2 kohdan b alakohtaan, julkisen sektorin elimen on ilmoitettava oikeudet omistava luonnollinen tai oikeushenkilö, jos tämä on tiedossa, tai vaihtoehtoisesti käyttöluvan antaja, jolta julkisen sektorin elin on saanut kyseisen aineiston. Kirjastoilta, korkeakoulujen kirjastot mukaan lukien, sekä museoilta ja arkistoilta ei edellytetä tällaista ilmoitusta.

4. Kaikissa uudelleenkäyttöä koskevissa päätöksissä on ilmoitettava, miten pyynnön esittäjä voi halutessaan hakea muutosta päätökseen. Näihin muutoksenhakueinoihin on kuuluttava mahdollisuus sellaisen puolueettoman muutoksenhakuelimen suorittamaan uudelleenarviointiin, jolla on tarvittava asiantuntemus ja joka voi olla esimerkiksi kansallinen kilpailuviranomainen, asiakirjojen saatavuudesta vastaava kansallinen viranomainen tai kansallinen oikeusviranomainen ja jonka päätökset sitovat kyseistä julkisen sektorin elintä.

▼B

5. Edellä 1 artiklan 2 kohdan d, e ja f alakohdassa tarkoitettuja julkisen sektorin elimiä ei voida vaatia noudattamaan tämän artiklan vaatimuksia.

III LUKU

UUELLEENKÄYTÖN EHDOT**▼M1***5 artikla***Saatavilla olevat esitysmuodot**

1. Julkisen sektorin elinten on asetettava asiakirjansa saataville kaikissa jo olemassa olevissa esitysmuodoissa ja kaikkina jo olemassa olevina kielitoisintoina ja, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, avoimessa koneellisesti luettavassa esitysmuodossa yhdessä niitä koskevien metatietojen kanssa. Sekä esitysmuodon että metatietojen olisi mahdollisuuksien mukaan oltava virallisten avointen standardien mukaisia.

2. Edellä olevasta 1 kohdasta ei seuraa, että julkisen sektorin elimillä olisi kyseistä kohtaa noudattaakseen velvollisuus luoda tai muuntaa asiakirjoja tai toimittaa niistä otteita, jos tätä velvollisuutta ei voida täyttää yksinkertaisin toimenpitein ja siitä aiheutuu suhteetonta vaivaa.

3. Julkisen sektorin elimiä ei voida tämän direktiivin perusteella vaatia jatkamaan tietyn tyyppisten asiakirjojen tuottamista ja säilyttämistä, jotta yksityisen tai julkisen sektorin organisaatio voisi käyttää niitä uudelleen.

*6 artikla***Maksujen määräytymisperiaatteet**

1. Jos asiakirjojen uudelleenkäytöstä peritään maksuja, ne eivät saa ylittää asiakirjojen jäljentämisestä, saataville asettamisesta ja jakelusta aiheutuvia marginaalikustannuksia.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta:

- a) julkisen sektorin elimiin, joiden on tuotettava tuloja kattaakseen huomattavan osan julkisen tehtävänsä hoitamisesta aiheutuvista kustannuksista;
- b) poikkeuksellisesti asiakirjoihin, joiden osalta asianomaisen julkisen sektorin elimen on tuotettava riittävästi tuloja kattaakseen huomattavan osan niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvista kustannuksista. Nämä vaatimukset on määriteltävä jäsenvaltioiden lainsäädännössä tai muissa sitovissa säännöissä. Jos tällaisia sääntöjä ei ole, vaatimukset on määriteltävä jäsenvaltion yleisen hallintokäytännön mukaisesti;
- c) kirjastoihin, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, sekä museoihin ja arkistoihin.

▼ M1

3. Edellä 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa asianomaisten julkisen sektorin elinten on laskettava maksujen kokonaismäärä jäsenvaltioiden vahvistamien objektiivisten, avointen ja varmistettavissa olevien perusteiden mukaisesti. Kyseisten elinten asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta asianmukaisena tilikautena saamat kokonaistulot eivät saa ylittää niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvia kustannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa. Maksut on laskettava kyseisiin julkisen sektorin elimiin sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti.

4. Kun 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen julkisen sektorin elinten perivät maksuja, asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta asianmukaisena tilikautena saatavat kokonaistulot eivät saa ylittää niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä, jakelusta, säilyttämisestä ja oikeuksien selvittämisestä aiheutuvia kustannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa. Maksut on laskettava kyseisiin julkisen sektorin elimiin sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti.

*7 artikla***Avoimuus**

1. Kun kyse on julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevista vakiomaksuista, kaikki sovellettavat ehdot ja maksujen tosiasiallinen määrä, maksujen laskentaperusteet mukaan luettuina, on vahvistettava etukäteen ja julkistettava, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, sähköisessä muodossa.

2. Kun kyse on muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista uudelleenkäyttöä koskevista maksuista, kyseisen julkisen sektorin elimen on heti aluksi ilmoitettava, mitkä seikat otetaan huomioon näitä maksuja määritettäessä. Kyseisen julkisen sektorin elimen on pyydettyä ilmoitettava myös, miten maksut on laskettu tietyn uudelleenkäyttöä koskevan pyynnön yhteydessä.

3. Edellä 6 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen vaatimukset on vahvistettava etukäteen. Ne on julkistettava sähköisessä muodossa, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

4. Julkisen sektorin elinten on varmistettava, että asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevan pyynnön esittäjälle tiedotetaan tämän käytettävissä olevista muutoksenhakuineista, jotka liittyvät tätä koskeviin päätöksiin tai käytäntöihin.

▼ B*8 artikla***Luvat****▼ M1**

1. Julkisen sektorin elimet voivat sallia uudelleenkäytön ehdoilla tai ne voivat asettaa ehtoja, tarvittaessa luvan avulla. Näillä ehdoilla ei saa tarpeettomasti rajoittaa mahdollisuuksia käyttää asiakirjoja uudelleen, eikä niitä saa käyttää kilpailun rajoittamiseen.

▼ B

2. Jäsenvaltioissa, joissa käytetään lupia, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähköisessä muodossa on saatavilla yksittäisiä lupahakemuksia varten muunneltavissa olevia vakioimuotoisia lupia julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäyttöä varten ja että luvat voidaan käsitellä sähköisesti. Jäsenvaltioiden on kannustettava kaikkia julkisen sektorin elimiä käyttämään vakioimuotoisia lupia.

▼ M1*9 artikla***Käytännön järjestelyt**

Jäsenvaltioiden on toteutettava uudelleenkäytettävissä olevien asiakirjojen hakua helpottavia käytännön järjestelyjä, kuten luetteloja tärkeimpien asiakirjojen sisältövarannoista ja niihin liittyvistä metatiedoista, jotka ovat, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, saatavilla internetin välityksellä ja koneellisesti luettavassa muodossa, sekä sisältövarantoluetteluihin linkitettyjä portaalisivustoja. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan helpotettava asiakirjojen monikielistä hakua.

▼ B

IV LUKU

SYRJIMÄTTÖMYYS JA HYVÄ KAUPPATAPA*10 artikla***Syrjimättömyys**

1. Asiakirjojen uudelleenkäytön ehdot eivät saa olla syrjiviä toisiinsa verrattavissa olevien uudelleenkäyttölajien suhteen.

2. Jos julkisen sektorin elin käyttää uudelleen asiakirjoja julkisen tehtävänsä ulkopuolisessa kaupallisessa toiminnassa, siihen on sovellettava samoja ehtoja ja maksuja kuin muihinkin käyttäjiin.

*11 artikla***Yksinoikeusjärjestelyjen kieltäminen**

1. Asiakirjojen on oltava kaikkien mahdollisten markkinoilla toimijoiden uudelleenkäytettävissä, vaikka yksi tai useampi markkinoilla toimija jo tarjoaisi näihin asiakirjoihin perustuvia lisäarvotuotteita. Asiakirjoja hallussaan pitävien julkisen sektorin elinten ja kolmansien sopimukset tai muut järjestelyt eivät saa sisältää yksinoikeuksia.

2. Jos yksinoikeus on kuitenkin välttämätön yleistä etua koskevan palvelun tarjoamiseksi, tällaisen yksinoikeuden myöntämisperustetta on tarkasteltava uudelleen säännöllisesti vähintään kolmen vuoden välein. Tämän direktiivin voimaantulon jälkeen luotujen yksinoikeusjärjestelyjen on oltava avoimia ja julkisiksi saatettuja.

▼ M1

Tätä kohtaa ei sovelleta kulttuurivarantojen digitointiin.

2 a. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, tapauksissa, joissa yksinoikeus liittyy kulttuurivarantojen digitointiin, yksinoikeusajanjakso ei saa yleensä olla kymmentä vuotta pidempi. Jos tämä ajanjakso on kymmentä vuotta pidempi, sen kesto on tarkasteltava uudelleen yhdenkymmenen vuoden välein.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen järjestelyjen, joilla myönnetään yksinoikeus, on oltava avoimia ja ne on julkistettava.

Kun kyse on ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta yksinoikeudesta, asianomaiselle julkisen sektorin elimelle on osana kyseisiä järjestelyjä toimitettava veloituksetta kopio digitoiduista kulttuurivarannoista. Kopio on asetettava saataville uudelleenkäyttöä varten yksinoikeusajanjakson päättyessä.

3. Yksinoikeusjärjestelyjen, jotka ovat voimassa 1 päivänä heinäkuuta 2005 ja joihin ei voida soveltaa 2 kohdan mukaisia poikkeuksia, voimassaolo päättyy sopimuksen päättyessä tai joka tapauksessa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008.

4. Yksinoikeusjärjestelyjen, jotka ovat voimassa 17 päivänä heinäkuuta 2013 ja joihin ei voida soveltaa 2 ja 2 a kohdan mukaisia poikkeuksia, voimassaolo päättyy sopimuksen päättyessä tai joka tapauksessa viimeistään 18 päivänä heinäkuuta 2043, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.

▼ B

V LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

*12 artikla***Täytäntöönpano**

► **C1** Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2005. ◀ Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niitä virallisesti julkaistaessa niihin on liitettävä tällainen viittaus. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

▼ M1*13 artikla***Uudelleentarkastelu**

1. Komissio tarkastelee tämän direktiivin soveltamista uudelleen ennen 18 päivää heinäkuuta 2018 ja toimittaa tarkastelunsa tulokset sekä mahdolliset tämän direktiivin muuttamista koskevat ehdotukset Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

2. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle kolmen vuoden välein kertomus uudelleenkäyttöä varten saataville asetetusta julkisen sektorin tiedosta, tiedon saatavuutta koskevista ehdoista ja muutoksenhakukäytännöistä. Kertomus on julkistettava, ja jäsenvaltioiden on sen perusteella tarkasteltava 6 artiklan täytäntöönpanoa ja erityisesti marginaalikulustannukset ylittävien maksujen perimistä.

▼ M1

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa uudelleentarkastelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota tämän direktiivin soveltamisalaan ja vaikutuksiin, mukaan lukien julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön kasvu, sovellettavien maksuperusteperiaatteiden vaikutukset, luonteeltaan lainsäädännöllisten ja hallinnollisten virallisten tekstien uudelleenkäyttö ja tietosuojaa koskevien sääntöjen ja uudelleenkäyttömahdollisuuksien välinen vuorovaikutus, sekä uusiin mahdollisuuksiin edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja eurooppalaisen sisältöteollisuuden kehitystä.

▼ B*14 artikla***Voimaantulo**

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

*15 artikla***Osoitus**

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.